

Przedmiotowe Ocenianie z biologii

Przedmiotowe ocenianie z biologii zostało opracowane w oparciu o:

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej

Podstawę programową nauczania biologii w szkole podstawowej

Wewnątrzszkolne Ocenianie obowiązujące w szkole.

Dział I Ogólne zasady ocenianie

1. Przy ocenianiu ucznia w różnych obszarach aktywności nauczyciel każdorazowo bierze pod uwagę orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznej o dysfunkcjach lub obniżonym poziomie wymagań
2. Każdy uczeń posiadający opinię PPP ma opracowane pod jej kątem dostosowania wymagań edukacyjnych z biologii, które obejmują również informacje na temat oceniania danego ucznia.

Dział II Sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów

1. Osiągnięcia edukacyjne ucznia są sprawdzane poprzez:
  - 1) Sprawdzian
  - 2) Kartkówkę
  - 3) Odpowiedź ustną
  - 4) Prezentację
  - 5) Pracę domową
  - 6) Aktywność na lekcji
  - 7) Pracę na lekcji
  - 8) Pracę w grupie
  - 9) Prace dodatkowe długoterminowe
  - 10) Osiągnięcia w konkursach przyrodniczych
  - 11) Wykorzystanie wiedzy w praktyce
  - 12) Umiejętności praktyczne
  - 13) Prowadzenie zeszytu, zeszytu ćwiczeń.

Dział III Szczegółowe zasady sprawdzania osiągnięć i postępów uczniów

1. Sprawdziany, kartkówki, odpowiedź ustna.
  - 1) Sprawdziany, prace klasowe zapowiadane są z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.
  - 2) Nauczyciel omawia ich zakres.
  - 3) Kartkówki nie muszą być zapowiadane, materiał może obejmować maksymalnie 3 ostatnie tematy.
  - 4) Odpowiedź ustna obejmuje materiał z 3 ostatnich tematów.
2. Nieprzygotowania.
  - 1) Uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do zajęć 3 razy w półroczu bez konsekwencji otrzymania oceny niedostatecznej.

- 2) Nieprzygotowanie do zajęć to: brak zeszytu przedmiotowego, zeszytu ćwiczeń, przyborów i materiałów pomocniczych do lekcji, brak przygotowania do odpowiedzi ustnej, brak pracy domowej.
  - 3) Uczeń zgłasza nieprzygotowanie na początku zajęć, po wejściu do klasy. Nauczyciel zaznacza w dzienniku "np" - nieprzygotowanie.
  - 4) Jeśli uczeń nie odrobi pracy domowej, jest zobowiązany do przygotowania jej na następną lekcję.
  - 5) Nieprzygotowanie zgłoszone przez ucznia po wywołaniu go do odpowiedzi, informacji o kartkówce skutkuje wpisaniem oceny niedostatecznej do dziennika.
3. Aktywność
- 1) Za aktywność na lekcji uczeń otrzymuje plus" + ": aktywne zgłaszanie się podczas zajęć i udzielanie dobrych odpowiedzi, aktywne udzielanie się w czasie pracy w grupach.
  - 2) Po otrzymaniu 3 plusów, uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą za aktywność.
  - 3) Uczeń może otrzymać minus również za brak oznak pracy w grupie, niewykonywanie czynności w toku lekcji itp.
  - 4) Po otrzymaniu 3 minusów "-" uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną za aktywność.

Dział IV Zasady i formy poprawiania osiągnięć (korygowania niepowodzeń) i wspierania uczniów zdolnych

1. Zaliczenia prac w związku z nieobecnościami
  - 1) Uczeń jest zobowiązany do napisania zaległego sprawdzianu w ciągu dwóch tygodni po powrocie ze zwolnienia. W przypadku, kiedy uczeń się nie zgłosi na poprawę, otrzymuje ocenę niedostateczną.
  - 2) Uczeń nieobecny podczas sprawdzianu/kartkówki lub innej wymaganej pracy otrzymuje „0”. Jest to informacja o braku wykonania jakiegoś zadania, w związku z nieobecnością na zajęciach. Uczeń zobowiązany jest do ustalenia z nauczycielem terminu zaliczenia sprawdzianu, kartkówki lub innego zadania, za które otrzymał zero. Termin ten nie może jednak przekroczyć dwóch tygodni od dnia powrotu ucznia do szkoły.
  - 3) W przypadku nieobecności powyżej 2 tygodni czas na zaliczenie zaległych prac pisemnych jest ustalany indywidualnie z nauczycielem.
  - 4) Uczeń na pierwszych zajęciach po powrocie ze zwolnienia chorobowego trwającego dłużej niż tydzień, nie jest oceniany z materiału, na którym nie był obecny.
  - 5) Uczeń powinien uzupełnić notatki, zadania w zeszycie, zeszycie ćwiczeń, które dotyczą tematów, na których był nieobecny.
2. Zasady poprawiania negatywnych ocen
  - 1) Uczeń ma prawo do poprawienia niekorzystnych ocen ze sprawdzianów, zeszytu ćwiczeń, odpowiedzi ustnej.
  - 2) Uczeń ma możliwość poprawy oceny ze sprawdzianu po każdym dziale, po umówieniu się z nauczycielem na określony termin w ciągu dwóch tygodni. Po ich upływie poprawa nie będzie możliwa.
  - 3) Jeśli praca klasowa, sprawdzian nie zostaną poprawione, nie wpisuje się do dziennika drugiej oceny niedostatecznej.

- 4) Gdy ocena z poprawy pracy klasowej, sprawdzianu jest wyższa, zostaje wpisana do dziennika. Obie oceny zostają uwzględnione przy wystawianiu oceny śródrocznej bądź końcoworocznej. Ocena poprawiana ma wagę 3, ocena z poprawy wagę 6.
- 5) W przypadku poprawy ocen z innych kategorii, ocena poprawiana ma niższą wagę, ocena z poprawy ma wagę przypisaną danej kategorii.
- 6) O formie poprawy decyduje nauczyciel: poprawa pisemna lub ustna.
- 7) W przypadku popraw ocen niekorzystnych z innych kategorii niż sprawdzian, uczeń ustala termin poprawy z nauczycielem. Poprawa musi nastąpić w ciągu tygodnia od otrzymania poprawianej oceny.
- 8) „0” należy uzupełnić w ciągu dwóch tygodni w przypadku sprawdzianu i tygodnia w przypadku kartkówki. Jeżeli uczeń nie zgłosi się w ciągu wyżej wymienionych terminów, „0” zmienia się w ocenę niedostateczną, bez możliwości poprawy.

Dział V Sposoby i zasady informowania uczniów i rodziców (prawnych opiekunów) o postępach i osiągnięciach.

1. Wszystkie oceny uczniów wpisywane są do dziennika elektronicznego „Librus”.
2. W przypadku oceniania zadań w zeszytach, zadań w zeszytach ćwiczeń, sprawdzianów prowadzenia notatek w zeszytach, ocena wstawiana jest do zeszytu i dziennika elektronicznego „Librus”.
3. Informacje na temat ocen udzielane są w trakcie zebrań z rodzicami i konsultacji.
4. Informację o zagrożeniu ucznia oceną niedostateczną z przedmiotu przekazuje wychowawca.
5. W przypadku nieobecności ucznia na sprawdzianie, kartkówce do dziennika elektronicznego „Librus” wstawiane jest „0”.
6. „0” w dzienniku nie jest oceną, a jedynie informacją dla rodzica i ucznia o:
  - 1) nieobecności ucznia na teście, sprawdzianie, itp.;
  - 2) niezaliczeniu danej pracy (komentarz do oceny);

Dział VI Zasady oceniania zajęć edukacyjnych

Rozdział 1. Stała skala oceniania prac klasowych, sprawdzianów, kartkówek:

100%	celujący
99% - 91%	bardzo dobry
90% - 71%	dobry
70% - 51%	dostateczny
50% - 31%	dopuszczający
0% - 30%	niedostateczny

Rozdział 2. Waga ocen:

1. Waga 6 – kategoria:
  - 1) prace klasowe, sprawdziany, testy,
  - 2) laureat (I-III) w konkursach międzyszkolnych,
  - 3) aktywność.
2. Waga 5 – kategoria:
  - 1) odpowiedź ustna,
  - 2) miejsca punktowane w konkursach szkolnych,

- 3) prezentacja: plakat, prezentacja multimedialna,
3. Waga 4 – kategoria:
  - 1) kartkówka.
  - 2) praca domowa długoterminowa,
4. Waga 3 – kategoria:
  - 1) Praca z tekstem,
  - 2) Czytanie ze zrozumieniem
  - 3) Projekt,
  - 4) Praca na lekcji,
  - 5) Praca w grupie.
5. Waga 2 – kategoria:
  - 1) Zeszyt, zeszyt ćwiczeń
  - 2) Praca domowa
6. Waga 1 – kategoria
  - 1) Przygotowanie do zajęć.

Rozdział 3. Szczegółowe wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania określonych ocen w konkretnych obszarach aktywności.

Podrozdział 1. Odpowiedź ustna

1. Ocena celująca
  - 1) Uczeń ma pełną wiedzę dotyczącą wymagań programowych,
  - 2) Samodzielnie i sprawnie posługuje się zdobytą wiedzą przy rozwiązywaniu problemów praktycznych i teoretycznych,
  - 3) Podejmuje twórcze i oryginalne działania,
  - 4) Samodzielnie rozpoznaje i podaje nazwy elementów budowy i funkcjonowania organizmów.
2. Ocena bardzo dobra
  - 1) Uczeń w prawie pełnym stopniu opanował wiadomości i umiejętności zawarte w wymaganiach programowych.
  - 2) W prawie pełnym stopniu poprawnie i samodzielnie rozwiązuje typowe zagadnienia teoretyczne i praktyczne.
  - 3) Samodzielnie rozpoznaje i podaje nazwy elementów budowy i funkcjonowania organizmów.
3. Ocena dobra
  - 1) Uczeń w dobrym stopniu opanował wymagane treści zawarte w podstawie programowych,
  - 2) Rozpoznaje i podaje nazwy elementów budowy i funkcjonowania organizmów,
  - 3) Rozumuje i stosuje nabytą wiedzę do rozwiązywania problemów biologicznych.
4. Ocena dostateczna
  - 1) Uczeń rozpoznaje i podaje nazwy podstawowych elementów budowy i funkcjonowania organizmów przy pomocy nauczyciela,
  - 2) Rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne przy niewielkiej pomocy nauczyciela,
5. Posługuje się podstawowymi pojęciami biologicznymi,
6. Ocena dopuszczająca
  - 1) Uczeń rozpoznaje i podaje nazwy podstawowych elementów budowy i funkcjonowania organizmów, przy dużej pomocy nauczyciela,
  - 2) Posługuje się koniecznymi pojęciami,

3) Rozwiązuje zadania konieczne przy pomocy nauczyciela.

7. Ocena niedostateczna

1) Uczeń nie opanował koniecznych wymagań na stopień dopuszczający.

2) Braki w jego wiedzy uniemożliwiają dalszą edukację biologiczną.

3) Nie podejmuje prób wykonania powierzonych zadań.

Podrozdział 2. Praca w grupie

1. Ocena celująca

1) Uczeń, wykazując się inicjatywą, z dużym zaangażowaniem uczestniczy w pracy grupy, prezentuje efekty jej pracy.

2. Ocena bardzo dobra

1) Uczeń, wykazując się inicjatywą, twórczo współpracuje w grupie.

2) Jego działania wyraźnie służą rozwiązaniu problemu lub wykonaniu zadania grupy.

3. Ocena dobra

1) Uczeń, wykazując się inicjatywą, współpracuje w grupie.

2) Jego działania służą rozwiązaniu problemu lub wykonaniu zadania grupy.

4. Ocena dostateczna

1) Uczeń współpracuje w grupie.

2) Jego działania służą rozwiązaniu problemu lub wykonaniu zadania grupy.

5. Ocena dopuszczająca

1) Uczeń podejmuje współpracę w grupie.

2) Wywiązuje się z wykonania powierzonych zadań.

3) Wkład jego pracy jest niewielki, ale jego działania umożliwiają wykonanie zadania grupy.

6. Ocena niedostateczna

1) Uczeń nie podejmuje się wykonania żadnych zadań lub po ich podjęciu nie wywiązuje się z ich wykonania, uniemożliwiając grupie efektywną pracę

Podrozdział 3. Prowadzenie zeszytu, zeszytu ćwiczeń

Uczeń jest zobowiązany do prowadzenia zeszytu oraz regularnego wykonywania zadawanych ćwiczeń.

1. Ocena celująca

1) Wszystkie notatki, ćwiczenia.

2) Brak błędów merytorycznych.

2. Ocena bardzo dobra

1) Pojedyncze braki fragmentu notatek, ćwiczeń;

2) Pojedyncze błędy merytoryczne.

3. Ocena dobra

1) Braki niewielkiej ilości notatek, ćwiczeń.

2) Drobne błędy merytoryczne.

4. Ocena dostateczna

1) Znaczące błędy merytoryczne.

2) Znaczące braki w notatkach, ćwiczeniach

5. Ocena dopuszczająca

1) Duże braki w notatkach, ćwiczeniach;

2) Duże błędy merytoryczne.

6. Ocena niedostateczna

- 1) Brak zeszytu, notatek, ćwiczeń.

Podrozdział 4. Prace domowe, prace dodatkowe, prace długoterminowe

1. Powyższe formy oceniane są punktowo według skali procentowej obowiązującej przy ocenie testów.
2. Kryteria oceniania punktowego obejmują: poprawność, estetykę wykonania, kreatywność, zaangażowanie, samodzielność.

Podrozdział 5. Projekt

1. Ocena celująca

- 1) Uczeń, wykazując się inicjatywą, twórczo i z dużym zaangażowaniem uczestniczy w pracy grupy związanej z realizacją projektu, prezentuje efekty jej pracy.
- 2) Potrafi zorganizować pracę pozostałych członków grupy.
- 3) Jest samodzielny w zdobywaniu informacji i ich wykorzystywaniu do rozwiązania problemu.

2. Ocena bardzo dobra

- 1) Uczeń, wykazując się inicjatywą, twórczo współpracuje w grupie realizującej projekt.
- 2) Jego działania wyraźnie służą rozwiązaniu problemu lub wykonaniu zadania grupy.
- 3) Jest samodzielny w zdobywaniu informacji i ich wykorzystywaniu do rozwiązania problemu.

3. Ocena dobra

- 1) Uczeń współpracuje w grupie realizującej projekt.
- 2) Jego działania służą rozwiązaniu problemu lub wykonaniu zadania grupy.
- 3) Wykonuje powierzone mu zadania prawidłowo i samodzielnie.

4. Ocena dostateczna

- 1) Uczeń współpracuje w grupie realizującej projekt.
- 2) Jego działania służą rozwiązaniu problemu lub wykonaniu zadania grupy.
- 3) Wykonuje powierzone mu zadania.
- 4) Działa w sposób odtwórczy.

5. Ocena dopuszczająca

- 1) Uczeń podejmuje współpracę w grupie realizującej projekt.
- 2) Wywiązuje się z wykonania powierzonych zadań.
- 3) Wkład jego pracy jest niewielki, ale jego działania umożliwiają wykonanie zadania grupy.

6. Ocena niedostateczna

- 1) Uczeń nie podejmuje się wykonania żadnych zadań lub po ich podjęciu nie wywiązuje się z ich wykonania, uniemożliwiając grupie efektywną pracę nad realizacją projektu.

Podrozdział 6. Praca na lekcji

1. Ocena celująca

- 1) Uczeń, wykazując się inicjatywą, pracuje na zajęciach lub uczestniczy w ich prowadzeniu.
- 2) Wykonuje polecenia nauczyciela i przejawia kreatywność.

2. Ocena bardzo dobra

- 1) Uczeń sumiennie pracuje na zajęciach. Wykonuje polecenia nauczyciela, stosuje się do instrukcji wykonywanych zadań.

3. Ocena dobra

- 1) Uczeń wykonuje prace na zajęciach. Stosuje się do instrukcji wykonywanych zadań.
- 2) Korzysta z niewielkich wskazówek nauczyciela.

4. Ocena dostateczna

- 1) Uczeń wykonuje samodzielnie część zadań realizowanych na zajęciach.
- 2) W niewielkim stopniu korzysta z dołączonych do zadań instrukcji.
- 3) Korzysta ze wskazówek nauczyciela.

5. Ocena dopuszczająca

- 1) Uczeń w niewielkim stopniu wykonuje zadania.
- 2) Nie uwzględnia poleceń zawartych w instrukcji.
- 3) Pracuje pod wyraźnym kierunkiem nauczyciela i przy wyraźnym jego wsparciu.

6. Ocena niedostateczna

- 1) Uczeń nie pracuje na lekcji nawet przy wsparciu nauczyciela, nie wykonuje prostych zadań.

Podrozdział 7. Czytanie ze zrozumieniem, praca z tekstem, praca z mapą

1. Testy, sprawdziany, ćwiczenia badające umiejętność czytania ze zrozumieniem, pracę z tekstem, pracę z mapą oceniane są wg skali procentowej obowiązującej przy ocenie testów.

Podrozdział 8. Aktywność

1. Za aktywność na lekcji uczeń otrzymuje plus” + “: aktywne zgłaszanie się podczas zajęć i udzielanie dobrych odpowiedzi, aktywne udzielanie się w czasie pracy w grupach.
2. Po otrzymaniu 3 plusów, uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą za aktywność.
3. Gdy śródroczna lub roczna średnia jest wyższa niż 5,00 i ocena z aktywności wpłynęłaby negatywnie na średnią ocen, nauczyciel nie wstawia uczniowi częściowej bardzo dobrej oceny.
4. W takiej sytuacji, gdy uczeń ma powyżej trzech plusów nauczyciel na koniec semestru wstawia ocenę celującą z kategorii „Aktywność”.
5. Uczeń może otrzymać minus za brak oznak pracy w grupie, niewykonywanie czynności w toku lekcji itp.
6. Po otrzymaniu 3 minusów “-” uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną za aktywność.

Podrozdział 9. Przygotowanie do zajęć

1. Pod pojęciem: przygotowanie do zajęć rozumie się sam fakt przygotowania do lekcji, a nie określenie stopnia tego przygotowania.
2. Uczeń zobowiązany jest do posiadania na zajęciach zeszytu, podręcznika, zeszytu ćwiczeń, dodatkowych materiałów, a także wykonania pracy domowej.
3. O konieczności przyniesienia dodatkowych przyborów nauczyciel informuje na wcześniejszej lekcji.
  - 1) Uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do zajęć 3 razy w półroczu bez konsekwencji otrzymania oceny niedostatecznej.
  - 2) Każde kolejne nieprzygotowanie wiąże się z otrzymaniem oceny niedostatecznej z wagą 1.
  - 3) Na koniec każdego półroczu uczeń, który w ocenianym okresie czasu miał 100% przygotowanie do zajęć, otrzymuje ocenę bardzo dobrą z wagą 3 (ocena jednorazowa).

Podrozdział 10. Prezentacja, plakat, prezentacja multimedialna

Przy ocenianiu plakatów czy prezentacji multimedialnych oceniane jest również oprócz treści merytorycznych, zaangażowanie i samodzielność pracy.

1. Ocena celująca

- 1) Praca, prezentacja ucznia wskazuje na szczególne zainteresowanie przedmiotem, zawiera treści oparte na wiedzy zaczerpniętej spoza wymagań programowych oraz własne oryginalne przemyślenia i oceny.

- 2) Praca wykonana wyróżniająco pod kątem estetyki, zaangażowania i prezentacji omawianego zagadnienia.
2. Ocena bardzo dobra:
    - 1) Praca, prezentacja wyczerpująca pod względem merytorycznym, oparta na wiedzy i treściach zawartych w wymaganiach programowych.
    - 2) Dopuszczalny jest jedynie 1 poważny lub 2 drugorzędne z punktu widzenia tematu – błędy.
    - 3) Praca wyróżnia się estetyką i uporządkowaniem.
  3. Ocena dobra:
    - 1) Praca, prezentacja zawiera większość wymaganych treści.
    - 2) Dopuszczalne są jedynie 2 poważne lub 3 drugorzędne z punktu widzenia tematu – błędy.
    - 3) Uczeń nie wyczerpuje zagadnienia.
    - 4) Praca wykonana estetycznie.
  4. Ocena dostateczna:
    - 1) Uczeń przedstawia najważniejsze fakty, w prezentacji występują liczne błędy rzeczowe i językowe. Nauczyciel musi zadawać dodatkowe pytania, aby zrozumieć tok rozumowania ucznia i treść prezentacji.
    - 2) Dopuszczalne są jedynie 3 poważne lub 4 drugorzędne z punktu widzenia tematu – błędy.
    - 3) Estetyka i zaangażowanie w pracę zadowalająca.
  5. Ocena dopuszczająca:
    - 1) Praca, prezentacja zawiera niezbędną wiedzę i umiejętności konieczne z punktu widzenia realizacji celów
    - 2) Dopuszczalne są jedynie 4 poważne lub 5 drugorzędnych z punktu widzenia tematu – błędów.
    - 3) Praca wykonana chaotycznie i nieestetycznie.
  6. Ocena niedostateczna:
    - 1) Praca, prezentacja nie spełnia wymagań na cenę dopuszczającą.
    - 2) Praca skopiowana z Internetu lub spisana od kolegi / koleżanki.

Dział VII Procedura ewaluacji

Pod koniec roku szkolnego nauczyciel przeprowadza wśród wybranych uczniów ankietę nt. przestrzegania zasad PO.